

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 02
Rotel 020109

BESLUT
2013-11-22
Stockholm

Mål nr
Ö 3912-13

SÖKANDE

Subway International B.V.
Adress hos ombudet

Ombud: Advokaten Patrick Andersson
Advokataktiebolaget Nordic Law
Box 5043
402 21 Göteborg

MOTPART

A E

Ombud: Jur.kand. Jonas Stjernquist
ED Juristbyrå AB
Brunnsgränd 4
111 30 Stockholm

SAKEN

Ansökan om erkännande och verkställighet av utländsk skiljedom

HOVRÄTTENS AVGÖRANDE

- Hovrätten avslår Subway International B.V.:s ansökan om att den av International Centre for Dispute Resolution den 14 augusti 2012 i mål nr 50 114 T 00184 12 meddelade skiljedomen ska erkännas och förklaras vara verkställbar i Sverige.
- Subway International B.V. ska ersätta A E för rättegångskostnader i hovrätten med 9 936 kr avseende ombudsarvode. Subway International B.V. ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för hovrättens beslut till dess betalning sker.

Dok.Id 1107283

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00	08-561 675 09	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd2@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Subway International B.V. (Subway) har ansökt om att hovrätten ska erkänna och förklara en skiljedom meddelad den 14 augusti 2012 vid International Centre for Dispute Resolution, New York, U.S.A. (ICDR), i mål nr 50 114 T 00184 12 verkställbar i Sverige (bilaga A).

A och E har motsatt sig att skiljedomen erkänns och förklaras vara verkställbar i Sverige.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i hovrätten.

PARTERNAS TALAN

Parterna har till stöd för sin respektive talan anfört i huvudsak vad som anges nedan.

Subway

Parterna har avtalat om att skiljedomsbestämmelserna i United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) ska tillämpas på skiljeförfarandet. Subway och A och E har ingått ett franchiseavtal, vari det är reglerat hur kommunikationen mellan Subway och A och E ska ske. Den 10 april 2012, 23 maj 2012, 8 juni 2012 och 26 juni 2012 skrev ICDR brev till Subway och A och E med information bl.a. om potentiella skiljedomare, vem som utsetts till skiljedomare, kallelse till sammanträde för muntlig förberedelse och att målet skulle avgöras på handlingarna. Dessa brev skickades till A och E med e-post och med postförsändelser genom Federal Express samt i ett fall som rekommenderat brev genom United States Postal Service. Den 15 augusti 2012 skrev ICDR ett brev som informerade parterna om att skiljedom meddelats i målet, vilken skulle försändas till parterna genom däri beskrivet förfarande. Brevet skickades till A och E med e-post och med postförsändelse genom Federal Express. Subway lämnade den 10 september 2012 in en ansökan om stadfästelse av skiljedomen hos The United States District Court for the District of Connecticut. Under denna rättegång skickades ett antal handlingar till A och E genom Federal Express. Postförsändelserna

signerades av namngivna personer, dock inte A E, i receptionen i restaurangen på Hornsgatan. En av personerna som signerat försändelser är A E hustru.

Subway har på ett avtalsenligt sätt skickat relevant information till A E restaurang på Hornsgatan 127 i Stockholm. Det måste anses vara A E ansvar att kontrollera posten i restaurangen. Av det underlag som Subway åberopar framgår att A E har hållits underrättad om skiljeförfarandet och beretts möjlighet att utföra sin talan.

A E

Han har inte haft kännedom om skiljeförfarandet. Han har inte tagit del av någon av de handlingar som Subway har påstått har skickats till honom. Ingen av leveranserna har mottagits av honom. De försändelser som har signerats i receptionen i restaurangen har inte vidarebefordrats till honom.

UTREDNINGEN

Subway har åberopat skriftlig bevisning.

HOVRÄTTENS SKÄL

I 53 § lagen (1999:116) om skiljeförfarande anges att en utländsk skiljedom som grundar sig på ett skiljeavtal erkänns och verkställs i Sverige om inte annat följer av vissa i lagen uppräknade bestämmelser. Enligt 54 § samma lag erkänns och verkställs inte en utländsk skiljedom i Sverige om den part mot vilken skiljedomen åberopas visar att denne inte i vederbörlig ordning har underrättats om tillsättandet av skiljeman eller om skiljeförfarandet eller av annan orsak inte har varit i stånd att utföra sin talan (andra punkten i bestämmelsen).

A E har till grund för att den aktuella skiljedomen inte ska erkännas och verkställas i Sverige anfört att han inte har underrättats om skiljeförfarandet.

Subway har hänvisat till bestämmelser i franchiseavtalet mellan parterna. Av franchiseavtalet, punkt 11, framgår bl.a. att parterna ska kommunicera med varandra skriftligen och att försändelsen ska skickas på visst sätt. Subway har emellertid inte ens påstått att bolaget har skickat en påkallelsekrift till A E Däremot har Subway påstått att ICDR har skickat handlingar till A E under skiljeförfarandet och har bl.a. åberopat dessa handlingar, Federal Express kvittenser på att de mottagit beställningar av leveransuppdrag, ett bevis på att en rekommenderad försändelse som ska ha skickats med United States Postal Service adresserats till A E samt kvittenser av försändelser som skickats till A E restaurang efter skiljedomen. Subway har vidare påstått att parterna har avtalat att UNCITRAL:s bestämmelser om skiljedomsförfarande ska tillämpas. A E har inte invänt mot detta påstående och hovrätten utgår från att bestämmelserna i UNCITRAL ska tillämpas på det i målet aktuella skiljeförfarandet.

När det gäller bestämmelserna om kommunikation i UNCITRAL ska enligt artikel 2 i UNCITRAL (i dess lydelse vid tiden för avtalet) en försändelse anses mottagen om den fysiskt har levererats till adressaten hos hans hemadress, affärsrörelse eller e-postadress. Om någon av dessa inte kan återfinnas efter rimlig efterforskning får leverans ske till den senast kända adressen. En försändelse ska anses mottagen den dag den levereras.

Högsta domstolen har i NJA 2010 s. 219 i ett ärende om erkännande och verkställighet av utländsk skiljedom haft att pröva om en part i vederbörlig ordning underrättats om skiljeförfarandet. Högsta domstolen har i avgörandet uttalat att de bestämmelser om erkännande och verkställighet av skiljedom som finns i lagen om skiljeförfarande och i New York-konventionen bör tolkas mot bakgrund av den allmänna strävan att underlätta verkställighet som konventionen ger uttryck för. Högsta domstolen har vidare anfört bl.a. följande. När det gäller en underrättelse som gäller själva det grundläggande förhållandet att ett skiljeförfarande ska inledas bör det upprätthållas ett principiellt krav på att den ska ha nått motparten. Om det inte framgår av skiljedomen eller på annat sätt att motparten har nåtts av underrättelsen eller om motparten i ett ärende om erkännande och verkställighet av skiljedomen kan lägga fram en utredning som reser beaktansvärt tvivel om att motparten har nåtts av underrättelsen, får det

normalt anses föreligga hinder mot erkännande och verkställighet enligt 54 § 2 lagen om skiljeförfarande. Om det däremot framgår att motparten ändå har kunnat utföra sin talan i skiljeförfarandet, ställer sig saken annorlunda.

Av det anförda drar hovrätten slutsatsen att det måste ställas höga krav på en underrättelse om påkallande av ett skiljeförfarande. Utgångspunkten är att det är mottagarens intresse av att motta kallelsen som står i förgrunden. Det är också de överväganden som låg till grund för artikel 2 i UNCITRAL-reglerna. I annat fall ansåg författarna till bestämmelsen att den inte skulle vara förenligt med 1958 års New York-konvention (Travaux préparatoires: UNCITRAL Arbitration Rules [1976] A/CN.9/9/C.2/SR.2, 15 april 1976).

Av den aktuella skiljedomen framgår inte att en underrättelse om att ett skiljeförfarande ska inledas har nått A E Det som hovrätten därför har att pröva är om A E ändå ska anses ha kunnat utföra sin talan i skiljeförfarandet. Hovrätten har här att göra en helhetsbedömning (jfr Lindskog, Skiljelagen [Zeteo, 1 mars 2012] kommentaren till 54 §).

Av de återopade handlingar som ska ha skickats till A E framgår att de skickades med e-post. Det framgår emellertid inte till vilken e-postadress de skickades och Subway har inte återopat något av dessa e-postmeddelanden. Av Federal Express kvittenser framgår att Federal Express har tagit emot leveransuppdrag men inte hur uppdragen skulle utföras eller att de har utförts. Mottagningsbeviset på den rekommenderade försändelse som ska ha skickats med United States Postal Service har fyllts i av avsändaren men inte av mottagaren och det finns heller inte någon uppgift om att försändelsen har avlämnats för postbefordran.

Av den utredning som finns i målet framgår således att det inte finns något mottagningsbevis som har undertecknats av A E och inte heller några uppgifter från Federal Express eller United States Postal Service om att försändelsen nått adressaten. I målet uppkommer då frågan om den omständigheten att tre försändelser från ICDR bevisligen avsänts till adressatens korrekta adress också ska godtas som bevis om att de nått adressaten. Den principiella frågan har behandlats av

Högsta domstolen i NJA 2007 s. 157. Rättsfallet gällde preskriptionsavbrott och Högsta domstolen anmärkte inledningsvis att beviskravet i sådana mål fick ställas högt och att den omständigheten att det är utrett eller ostridigt att ett enstaka brev avsänts till gäldenären normalt inte godtagits som tillräcklig bevisning om att gäldenären också mottagit brevet, trots att avsändandet i sig är ett starkt belägg för att försändelsen också nått adressaten. Högsta domstolen kom i det aktuella avgörandet fram till att om borgenären skickat ett flertal försändelser får möjligheten att inte åtminstone någon nått gäldenären anses vara försumbar, om ingen särskild omständighet till stöd för detta föreligger. Preskriptionsavbrott hade således skett.

De tre i målet aktuella försändelserna har skickats under en tidsrymd av två och en halv månad från New York, USA, till Stockholm. Med beaktande av de höga beviskrav som bör ställas, anser hovrätten att det rör sig om så pass få försändelser att enbart bevis om avsändande inte kan godtas som bevis för att de även har nått adressaten. Sammanfattningsvis visar utredningen i målet att försändelserna i skiljeförfarandet inte får anses ha nått mottagaren och A E har därför inte kunnat utföra sin talan i skiljemålet. Att försändelser efter skiljedomen kan anses ha tagits emot av A E förändrar inte bedömningen.

Det ovan anförda innebär att det föreligger hinder mot att erkänna och förklara den aktuella skiljedomen verkställbar i Sverige. Subways ansökan om erkännande och verkställighet ska därför avslås.

Vid denna utgång ska Subway förpliktas betala A E rättegångskostnader (se NJA 2001 s. 738). Yrkad ersättning för rättegångskostnader får anses skälig.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B.

Överklagande senast 2013-12-20

Prövningstillstånd krävs inte.

Kristina Boutz

Dan Öwerström

Gun Lombach

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Kristina Boutz och hovrättsråden Dan Öwerström samt Gun Lombach, referent.